

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή του θεσμού της “ώρας του Πρωθυπουργού”

1. Με την τελευταία τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής υιοθετήθηκε ο θεσμός της “ώρας του πρωθυπουργού” υπό εντελώς νέα μορφή (άρθρο 129 § 3). Εφόσον η εφαρμογή του συνοδευθεί με πρόσφορες πρακτικές, θα ήταν δυνατόν να συμβάλλει στην αναζωογόνηση των κοινοβουλευτικών θεσμών.

2. Οι βασικές διαφορές της νέας μορφής του θεσμού σε σχέση με εκείνη που ίσχυσε στο πρόσφατο παρελθόν (1990-93) είναι:

α) Η μη αυτοτέλειά του και η ένταξή του στο πλαίσιο των “επίκαιρων ερωτήσεων”, οι οποίες αποτελούν ιδιαίτερο μέσο κοινοβουλευτικού ελέγχου, ασκούμενο με τυποποιημένη διαδικασία (άρθρα 129 επ. ΚτΒ).

β) Η δυνατότητα κάθε βουλευτή - και όχι μόνον των αρχηγών των κομμάτων - να υποβάλλει ερωτήσεις.

γ) Η αναγνώριση στον Πρωθυπουργό απόλυτης διακριτικής ευχέρειας για την επιλογή των ερωτήσεων, στις οποίες επιθυμεί να απαντήσει (άρθρο 129 παρ. 3 ΚτΒ).

δ) Η μεγαλύτερη συχνότητα ενεργοποίησης του θεσμού (τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα, αντί για δύο φορές το μήνα), σε συνδυασμό με τη σύντμηση του χρόνου που έχουν στη διάθεσή τους αφενός ο Πρωθυπουργός για να απαντήσει (3 λεπτά στην αρχή και 2 λεπτά στη δευτερολογία του, αντί 5 και 3 λεπτών αντίστοιχα στο παρελθόν) και αφετέρου ο ερωτών μετά την απάντηση του Πρωθυπουργού (2 συνολικά λεπτά, αντί 5 λεπτών πρωτολογίας και 3 λεπτών δευτερολογίας στο παρελθόν).

3. Ενόψει των παραπάνω, θα έπρεπε να εκτιμώνται για την επιλογή των ερωτήσεων δύο ιδίως κριτήρια:

α) Η τήρηση ίσων κατά βάση αποστάσεων προς όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Μία κατά το δυνατόν πλουραλιστική πρακτική χωρίς διακρίσεις - με βάση π.χ. το μέγεθος των κομμάτων - θα υπογραμμίζει τη μέριμνα της Κυβέρνησης για την ενίσχυση των κοινοβουλευτικών θεσμών.

β) Η σημασία ενγένη των επιλεγόμενων θεμάτων για την κυβερνητική πολιτική και την εικόνα της Κυβέρνησης. Όλες οι επίκαιρες ερωτήσεις, που κατατίθενται σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία στον Κανονισμό της Βουλής και προωθούνται προς συζήτηση με την ευθύνη των κομμάτων, απαντώνται

ανεξάρτητα αν απευθύνονται στον Πρωθυπουργό ή τους Υπουργούς. Τούτο σημαίνει ότι η επιλογή του Πρωθυπουργού δεν αποκλείει την συζήτηση όσων ερωτήσεων δεν απαντώνται από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, αφού οι τελευταίες “μεταφέρονται” στον καθ’ ύλην αρμόδιο Υπουργό ή Υφυπουργό (άρθ. 132 ΚτΒ).

Με την επιλογή του Πρωθυπουργού μπορεί να αξιοποιηθεί μία ευκαιρία προβολής των κατευθύνσεων της κυβερνητικής πολιτικής, χωρίς τη διολίσθηση σε συζητήσεις επιμέρους θεμάτων με περιορισμένη πολιτική σημασία. Τέλος, η τυποποιημένη διαδικασία για την προώθηση των επίκαιρων ερωτήσεων (γραπτή διατύπωση, εξειδίκευση του θέματος) ευνοεί τη διαμόρφωση ανάλογης εφαρμογής του θεσμού, αφού επιτρέπει μια “εν ψυχρώ” εξέταση της ερώτησης και την κατάλληλη προετοιμασία της απάντησης.

4. Ενόψει της φύσης των επίκαιρων ερωτήσεων ως μέσου ήπιου σχετικά κοινοβουλευτικού ελέγχου, τα ζητήματα που τίθενται στο πλαίσιο του δεν είναι δυνατόν να υπέχουν τη λειτουργία έντονης κριτικής.

Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 1996